

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Årsmelding 2025

Kontrollutvalget Finnmark fylkeskommune/ Finnmárkku Fylkkagielda

Vedtatt i kontrollutvalget 10. mars 2026, sak 6/26

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Innhold

Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	3
Kontrollutvalget i Finnmark fylkeskommune	3
Reglement for kontrollutvalget.....	4
Rammer for utvalgets arbeid.....	4
Kontrollutvalgets ressurser.....	6
Revisjon	6
Økonomi	6
Plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll 2024 - 2027.....	6
Forvaltningsrevisjon.....	7
Eierskapskontroll	7
Påse-ansvar overfor revisor	7
Møter.....	8
Saker	8
Opplæring og faglig samarbeid	8
Avslutning	8

Vedlegg: Oversikt over vedtak i kontrollutvalget 2025

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle fylkeskommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av fylkestinget. Kontrollutvalget er fylkestingets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den fylkeskommunale forvaltning.

Kontrollutvalget i Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalget i Finnmark fylkeskommune består av 5 medlemmer, og disse er:

Medlem
Kjetil Hansen, AP Leder
Kurt Pasvikbamsen Wikan, SP Nestleder
Ivan Ditlef, NKF
Ragnhild Nystad, SL
Ragnhild M. Aslaksen, AP

Med varamedlemmer:

Varamedlemmer
H, Nkf, Sp, Frp, V, Krf, INP
Ellen Kristine Saba, H
Bjørn Taba Pedersen, FrP
Lone Johnsen, SP
Bjørn Roald Mikkelsen, H
Ap, SV, Rødt, MdG og SL
Ståle A. Olsen, AP
Randi Sjøli, Rødt
Steffen Ditlefsen, AP
Ina Sverdrup, AP
Ørjan Pedersen, AP

Fylkestingsrepresentant er Kurt Pasvikbamsen Wikan.

Kontrollutvalget størrelse og representasjon er i henhold til kravene i kommuneloven. Kravene i kommuneloven til jevn fordeling mellom kjønnene er også ivaretatt.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av i mars 2024 i sak 23/24. Fylkestinget har åpnet for at kontrollutvalgets møter kan gjennomføres som fjernmøter.

Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den fylkeskommunale forvaltningen på vegne av fylkestinget og påse at fylkeskommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- a) Regnskapsrevisjon – påse at fylkeskommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- b) Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til fylkestinget.
- c) Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av fylkeskommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til fylkestinget.
- d) Vedtak – påse at vedtak som fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp.
- e) Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til fylkestinget og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- f) Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i fylkeskommunen.

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av fylkestinget, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp. I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av fylkeskommunens ressurser. Fylkestinget kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrollopgaver på sine vegne.

Fylkestinget har ikke direkte gitt kontrollutvalget noen oppgaver i 2025, men i forbindelse med kontrollutvalgets vedtak i sak 8/25 vedtok fylkestinget følgende i sak 21/25:

«Finnmark fylkesting viser til saken om ny arbeidsavtale for tidligere fylkeskommunedirektør inngått av fylkesordfører etter samtaler med alle gruppelederne i fylkestinget 7.februar 2025, samt uttalelse fra kontrollutvalget av 28.februar 2025.

Fylkestinget mener fylkesordføreren, omstendighetene tatt i betraktning har håndtert denne saken i fylkeskommunens interesser. I tillegg har fylkesordfører vist god forståelse for avveining av ulike hensyn nedfelt i både kommuneloven og arbeidsmiljøloven. Finnmark fylkesting har

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

derfor liten forståelse for uttalelsen fra kontrollutvalget, og mener den mangler substans og relevans for fylkestingets arbeid.

Fylkestinget viser også til prosessen i kontrollutvalget i forkant av uttalelsen. Fylkestinget forventer at kontrollutvalget som et minimum følger kommuneloven og god forvaltningspraksis i sitt arbeid. I denne konkrete saken var saken ikke ført opp på sakslisten, og det foreligger ikke noe skriftlig forarbeid i saken. Det er også grunn til å stille spørsmål rundt engasjementet til kontrollutvalget i en enkeltsak, og fylkestinget viser da til at kontrollutvalgets ansvar og myndighet etter kommuneloven kapittel 23 som er å føre tilsyn og kontroll. Kontrollutvalget er ikke et klageorgan, og har ikke adgang til å saksbehandle enkeltsaker. Det er åpenbart at kontrollutvalget ikke har en rolle i denne konkrete saken.

Fylkestinget viser også til leder av kontrollutvalgets uttalelse i media 13. desember 2024 der man er kritisk til at ikke varslingssaken fra desember ble behandlet i kontrollutvalget. Verken arbeidsmiljølovens varslingsregler, kommuneloven eller fylkeskommunens varslingsrutiner gir kontrollutvalget noen rolle i behandlingen av varslingssaker. Dette burde være kjent for kontrollutvalgets leder.

Finnmark fylkesting ber derfor kontrollutvalget sørge for at man har nødvendig rådgiving i sitt arbeide, og fortsetter det viktige arbeidet man har fått i oppgave av fylkestinget å gjennomføre. Fylkestinget mener det er viktig å komme videre med å rekruttere ny toppleder i Finnmark fylkeskommune, og vil bruke sine ressurser på å bringe fylkeskommunen fremover. Fylkestinget vil påpeke at man støtter inngått avtale mellom fylkesordfører og Ruud underskrevet 7. februar 2025, og at avtalen er gyldig.»

Kontrollutvalgets ressurser

Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Kontrollutvalgan KO, der fylkeskommunene er en av deltagerne/eierne sammen med 9 andre kommuner. Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

Revisjon

Fylkeskommunen er medeier i KomRev NORD IKS. Fylkeskommunen har avtale om levering av samtlige revisjonstjenester fra KomRev NORD IKS.

Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser. Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til fylkestinget.

Plan for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll 2024 - 2027

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i fylkeskommunen og resultatene fra arbeidet skal rapporteres til fylkestinget.

Fylkestingets vedtak i sak 55/24 Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll var som følger:

«Fylkestinget vedtar Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024– 2027, og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen:

Forvaltningsrevisjoner

1. Kollektivtransport: Kontraktsoppfølging, oppfølging av politiske vedtak og offentlige anskaffelser
2. Sykefravær, kompetanse, HMS
3. Offentlige anskaffelser

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

4. Rammeavtaler og oppfølging av disse

Eierskapskontroll

1. Nord-Norges Europakontor
2. Barentssekretariatet IKS
3. Bompengeselskap Nord AS

Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i perioden.»

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en systematisk og uavhengig undersøkelse av om fylkeskommunen bruker sine ressurser effektivt, følger lover og regler, og oppnår politisk fastsatte mål. Dette er en kontrollmekanisme som bidrar til læring og forbedring, samt sikrer etterlevelse av vedtak fattet av folkevalgte organer. I 2025 har kontrollutvalget behandlet og oversendt rapport fra forvaltningsrevisjon «Busstransport» til fylkestinget. Det er også i bestilling en forvaltningsrevisjon på sykefravær, kompetanse og HMS som forventes levert i 2026.

Videre har kontrollutvalget takket ja til å være med på en forvaltningsrevisjon av Visma InSchool/Novari IKS sammen andre eierkommuner. Forespørselen kom fra kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune.

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som fylkeskommunen er eier i blir drevet i tråd med politiske vedtak og lovverket. Utvalget skal også føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivarettatt og at eierstyringen er god. I 2025 har kontrollutvalget behandlet og oversendt fylkestinget rapport fra eierskapskontroll Nord-Norges Europakontor KO.

Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer. For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter. Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Møter

Kontrollutvalget har i 2025 avholdt 5 møter. Det ble behandlet 42 saker. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg.

Kontrollutvalget har i forbindelse med møter besøkt henholdsvis Nordkapp, Vadsø og Lakselv videregående skoler.

Saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold det er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommunelovens del 7 (§ 23-1 t.o.m. § 23-7) og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv. Det vises for øvrig til vedlagte liste over saker kontrollutvalget har behandlet i 2025.

Kontrollutvalget bestilte og har fått levert en undersøkelse av boligforvaltning i fylkeskommunen som er behandlet i fylkestinget i desember 2025. Denne vil bli fulgt opp videre i kontrollutvalget.

Opplæring og faglig samarbeid

Alle medlemmer i kontrollutvalget har fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid gjennom Norges kommunerevisorforbund og Forum for kontroll og tilsyn.

Kontrollutvalget bestilte i møte 14. mai en ekstern foredragsholder for et faglig innlegg om kontrollutvalgets rolle i samspill med fylkestinget, men utgangspunkt i kommunelovens bestemmelser. Dette ble dessverre ikke gjennomført i 2025 da det ikke var mulig å få foredragsholdere til møtedato.

Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget og utvalgets saker ligger åpent på fylkeskommunens hjemmesider.